

Täysistunto

Torstai 21.2.2019 klo 16.01—22.46

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 2 c luvun 5 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 175/2018 vp

Lakialoite LA 16/2016 vp, 25/2017 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 20/2018 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Käsittelyn pohjana on lakivaliokunnan mietintö LaVM 20/2018 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

21.28 **Kauko Juhantalo kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Yhteiskunta kokonaisuudessaan arvioi rikosnimikettä säädettäessä siitä johtuvan rangaistuksen suuruuden, ja tämä rangaistuksen suuruus on hyvin herkästi ihmisten, kansalaisten, mielessä silloin kun tapahtuu useasti samanlaatuisia rikoksia, törkeysasteeltaan samanlaisia tai tekotavaltaan samanlaisia. Useimmiten tällainen niin sanottu yksioikoinen päätelmä on, että rangaistusta pitää koven-
taa silloin, jos niitä on useampi peräkkäin. Viime ajoiltakin tunnemme hyvin tämän meka-
nismin.

Yleinen oikeusfilosofia kylläkään ei hyväksy tällaista ajattelutapaa, että pelkästään ran-
gaistuksia koventamalla kyettäisiin rikollisuutta supistamaan, saati kokonaan poistamaan,
vaan käytetään yhteiskunnan erilaisia keinoja. Kuitenkin on poikkeuksena se, että joissa-
kin tapauksissa on niin selvä, räikeä epäkohta rangaistuksen suuruudessa tai seurantajär-
jestelmässä yleensä, että on aivan välttämätöntä siihen puuttua. Tässä laissa on kysymys
siitä, että kun vankien asteittaisen vapauttamisen tavoitteena on luoda vapautuvalle vangil-
le niin sanottu vapautumispolku, jota seuraten hän voi jatkossa elää rikoksetonta elämää,
niin jos on ollut vankilassa ja jos on sitten jonkin aikaa tekemättä rikoksia, pääsee seuraa-
valla kerralla eri tavalla, nopeammin, ehdolliseen vapauteen. Järjestelmää tarkasteltaessa
tulee kuitenkin arvioida, onko voimassa olevaa kolmen vuoden aikaa edellisen vapautumi-
sen ja uuden ehdottomaan vankeuteen johtavan rikoksen välissä pidettävä oikeudenmukai-
sena ja oikeasuhtaisena. Asiakirjoista ilmenee, että kolmen vuoden aikaa on tämän esityk-
sen mukaan pidetty lyhyenä esimerkiksi sellaisissa tapauksissa, joissa henkilö syyllistyy
vakavaan rikokseen ja vapautuu suoritettuaan rangaistuksestaan puolet. Eli tässä selvästi
tällaisesta jatkuvasta rikoksenteosta johtuvaa rangaistusta kovennetaan, ja se on varmasti
oikein näissä tapauksissa.

Meillä on monta sellaista tapausta julkisuudessaakin ollut, joita aivan aiheellisesti ihmi-
set paheksuvat, että vakavaan rikokseen syyllistynyt pääsee vapauteen ja syyllistyykin sit-
ten kolmen vuoden aikana uuteen vakavaan rikokseen ja saa siitä kuitenkin sitten vapau-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 163/2018 vp

tuksen nopeammin. Sen vuoksi tuo määräaika lisätään viiteen vuoteen, niin että voidaan pidemmällä aikataululla katsoa, onko hän todella kelpo tähän yhteiskuntaan, rikoksia teemmättömänä.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 175/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen lakialoitteisiin LA 16/2016 vp, 25/2017 vp sisältyvien lakiehdotusten hylkäämisestä. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.